

‘Geen reden om te verhuizen’

Meer talent voor een onderscheidende regio!

Voorwoord

In vergelijking met andere Nederlandse regio's heeft Noordwest-Holland een goed opleidingsaanbod en uitstekende werkgelegenheid. Toch blijkt er onder jongeren sprake te zijn van een 'vlucht naar buiten': veel jonge hbo'ers en mbo'ers verkiezen andere regio's boven Noordwest-Holland om te leren, werken en leven. Hierdoor dreigt een toekomstig tekort aan goed gekwalificeerde arbeidskrachten op middelbaar en hoger beroepsniveau, die een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de economische groei van de regio. En dan met name op de accentgebieden Water & Energie, Vrijtijds-industrie, Agribusiness en Stedelijke Economie uit de Regionale Structuurvisie.

Hoe kunnen we deze ontwikkeling stoppen?

Dit rapport geeft inzicht in de belangrijkste ingrediënten voor een goed werk-, woon- en leerklimaat. De kansen op de arbeidsmarkt in Noordwest-Holland zijn cijfermatig gekoppeld aan de ontwikkelingen in het onderwijs in de regio. En hoewel carrière-perspectief een belangrijke motivatie is om

zich ergens te vestigen, spelen ook andere zaken een rol, zoals klimaat, omgeving, cultureel aanbod en winkelgebieden. Het goed voor het voetlicht brengen hiervan is van belang om bewoners vast te houden en niet-bewoners te verleiden de regio te komen versterken.

Maar inzicht geven alleen is niet genoeg. Met slechts constateren dat er een discre-

pantie is tussen vraag en aanbod, komen we er niet. Dit bidboek wil de diverse partijen in de regio uit zowel het onderwijs als bedrijfsleven verleiden meer en beter vorm en inhoud te geven aan vraaggestuurde personeelsvoorziening. Zodat we voor de toekomst van onze regio genoeg goed opgeleide jongeren hebben.

Grote gemeenten in Noordwest-Holland

Noord-Holland Noord bestaat uit vier regio's: Kop van Noord-Holland, West-Friesland, Noord-Kennemerland en Waterland. Daarin zitten 31 gemeenten. De grootste vijf daarvan zijn Alkmaar, Heerhugowaard, Hoorn, Purmerend en Den Helder. Koploper Alkmaar heeft tegen de 94.000 inwoners. Purmerend rond de 80.000 inwoners. Hoorn heeft iets meer dan 70.000 inwoners. Den Helder volgt met circa 58.000 inwoners en Heerhugowaard sluit het rijtje af met iets meer dan 51.000 inwoners.

Van Alkmaar naar Den Helder is ongeveer 40 kilometer (30-40 minuten). Alkmaar - Hoorn is zo'n beetje 25 kilometer (20-25 minuten). De grote steden liggen dus redelijk dicht bij elkaar. Er tussenin ligt 'de industrie' van Noord-Holland Noord; Agribusiness, Vrijtijdsindustrie, Water & Energie en Stedelijke Economie. Alles op zo'n 30 minuten van Amsterdam en 45 minuten vanaf Heerenveen. De gemakken van de grote stad, de ruimte van Noord-Holland Noord en het strand voor het vakantiegevoel!

Bron: CBS Statline 2010 & en Google Maps 2010

> NHN-jong

In Noordwest-Holland ontmoet je je leeftijdsgenoten. Ben je een ambitieuze vakman of een young professional, dan zit je goed. Daar hebben we er een boel van en we vragen er nog een boel extra. In Noordwest-Holland schommelt de leeftijdsgroep 15 t/m 34 jaar zo rond de 25%. Landelijk is dit ook rond 25%. Noordwest-Holland is dus niet jonger of ouder dan elders.

Alkmaar			Hoorn		
15 t/m 24	11.333	(12%)	15 t/m 24	8.467	(12%)
25 t/m 34	13.117	(14%)	25 t/m 34	8.984	(13%)
Heerhugowaard			Purmerend		
15 t/m 24	5.976	(12%)	15 t/m 24	9.510	(12%)
25 t/m 34	6.756	(13%)	25 t/m 34	8.964	(11%)
Den Helder					
15 t/m 24	6.921	(12%)			
25 t/m 34	6.469	(11%)			

Bron: CBS Statline 2010

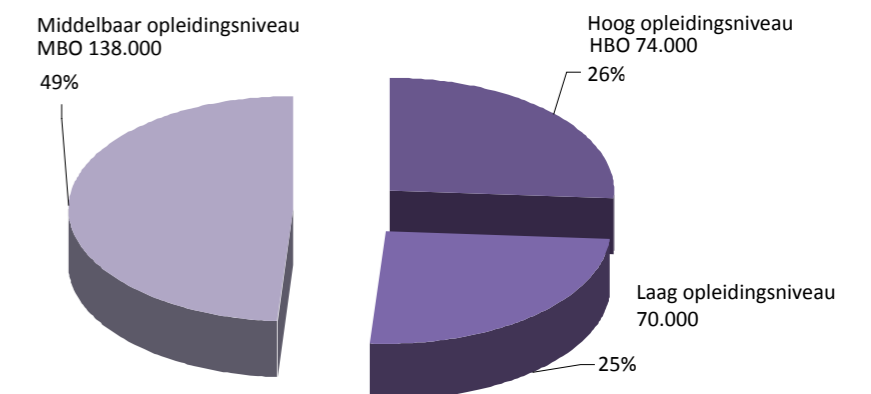
> Meedoen & participeren

Meedoen op de arbeidsmarkt houdt je jong, fris en bij de tijd! Je verdient er geld mee, doet sociale contacten op, ontwikkelt jezelf en hebt ook met vrienden en familie wat om over te praten. Meedoen is dus leuk! In Noordwest-Holland wonen, werken en leren actieve en ambitieuze mensen. In 2008 behoren 285.000 inwoners tot de beroepsbevolking; 26% met een hoog opleidingsniveau, 49% met een middelbaar opleidingsniveau en 25% met een lager opleidingsniveau. Van de 285.000 koppen tellende beroepsbevolking doen er 276.000 mee.

Dat betekent een 'meedoen en participatiegraad' van bijna 97% ten opzichte van een landelijke participatiegraad van 96%.

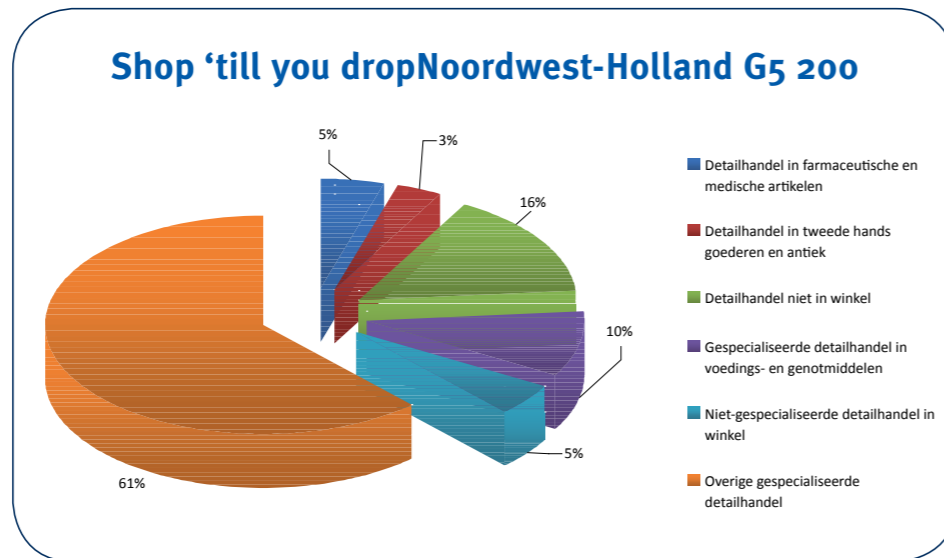
Geen reden om te verhuizen

Beroepsbevolking Noordwest-Holland naar opleidingsniveau 2008

› Shoppen in Noordwest-Holland

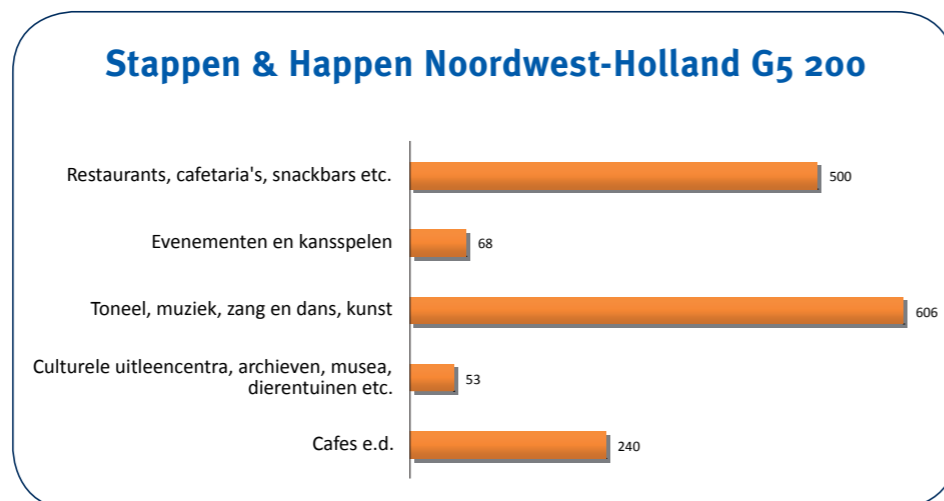
Studeren en werken is meer dan alleen een school of baan. Het hele studie- en werkklimaat moet er goed zijn; lekker met vrienden een kroeg in, een terrasje pakken, luieren op het strand. Student of werknemer zijn, is echt meer dan alleen het op tijd halen van tentamens of je werk op tijd af hebben. Het is belangrijk dat je werk en studie afwisselt met leuke dingen. Shoppen... voor sommige een noodzaak, voor velen echter een heerlijke manier om vrije tijd door te brengen. En dat kan in Noordwest-Holland. Niet voor niets staan Alkmaar en Hoorn al jaren in de bovenste regionen van aantrekkelijkste winkelsteden in Nederland. We hebben het winkelaanbod in de vijf grootste gemeenten op een rij gezet. In totaal kun je in 3.000 winkels terecht!

Stappen & Happen

› Stappen in Noordwest-Holland

In Noordwest-Holland is geen gebrek aan stapmogelijkheden. In de binnenstad of aan het strand. Het kan allemaal. Van snackbar na een laat avondje stappen tot aan een culinair zeven gangen verrassingsmenu. Van gezellige bistro tot trendy lounge diner met ondergaande zon aan het strand in één van de vele hippe strandpaviljoens. Dat laatste... dat krijg je nergens anders! In de vijf grootste gemeenten van Noordwest-Holland -Alkmaar, Purmerend, Hoorn, Den Helder en Purmerend - zitten ruim 500 restaurants en tegen de 240 cafés en bars. Daar moet je toch kunnen slagen. Ben je meer een cultuursnuiver, ook dan kom je ruimschoots aan je trekken in Noordwest-Holland met toneel, muziek, dans, kunst, musea en dierentuinen.

› Temperatuur & neerslag in Noordwest-Holland

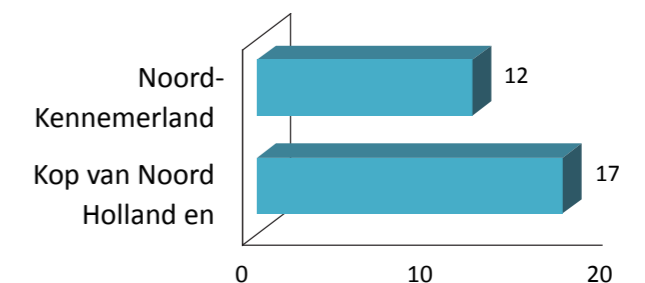
Noordwest-Holland is één van de warmste regio's van Nederland (gemiddelde temperatuur 18°C in juni) met de meeste zonuren van Nederland (270 uur in juli 2009). Daarnaast valt er relatief het minste regen (10-20mm in augustus 2009). Strand en zon horen bij een goed en lekker studie-, werk- en leefklimaat.

› Borrelen, eten & feesten op het Noordzeestrand

'Afterstudy' en 'Afterwork' gebeuren in Noordwest-Holland op 'niveau'. Na een drukke werk- en of studiedagdag nog even loungen en bijkletsen met vrienden onder het genot van een wijntje, hapje eten, ondergaande zon en het geluid van de zee. Zo kun je je iedere avond weer opladen voor een nieuwe werk- of studiedag! Noordwest-Holland heeft maar liefst 29 strandpaviljoens aan het Noordzeestrand waar je de hele dag door een lekker hapje kan eten.

Borrelen, eten & feesten op het Noordzeestrand in Noordwest-Holland. Aantal strandpaviljoens 2009.

Bron: VVV Schiereland Noord-Holland & i-local 2009

Koos Deken, 4e jaars student Werktuigbouwkunde, INHolland Alkmaar

Afstand doorslaggevend bij keuze

‘Het leek me een interessante en brede opleiding en het is lekker dichtbij’, motiveert Koos Deken uit Oosterblokker zijn motivatie voor de opleiding Werktuigbouwkunde aan INHolland te Alkmaar. Hij is nu 4e jaars en nog altijd blij met zijn keuze. ‘Alkmaar is niet zo’n studentstad, maar je kunt je er prima vermaken. Wel zitten er maar weinig studenten hier op kamers en omdat de meesten dichtbij wonen, gaat iedereen na de lessen gelijk weer naar huis.’

Geen reden om te verhuizen

Zodra Koos Deken zijn diploma heeft, wil hij werken. ‘Dat wordt tijd, want ik heb genoeg gestudeerd. Na de havo begon ik aan de hts, maar dat was allemaal zo nieuw, dat ik toch maar eerst de mts deed. Het kostte me een paar jaar extra, maar ik heb nu een veel

beter technisch inzicht.’ De voorkeur van Koos gaat naar een baan in de regio. ‘Mijn vrienden en familie wonen hier en er zitten hier genoeg leuke bedrijven die mensen nodig hebben en waar ik een mooie toekomst zie. Ik zie geen reden om te verhuizen.’

Op de hoogte

Koos Deken heeft een goed beeld van welke technische bedrijven in de regio zitten en wat zij doen. ‘Als je interesse hebt, kun je veel informatie op internet vinden. Ook doe je ervaring op tijdens je stage en hoor je het een en ander van medestudenten.’ Op het intranet van de opleiding Werktuigbouwkunde staan geschikte stageadressen. ‘Die lijst is alleen niet erg actueel’, vindt Koos. In eerste instantie wilde hij stagelopen bij een groot internationaal

bedrijf. ‘Ik dacht me daar beter te ontwikkelen. Maar als je verder kijkt, zijn de meeste bedrijven in de regio ook internationaal. Alleen wat minder bekend.’

Geen gat tussen onderwijs en bedrijfsleven

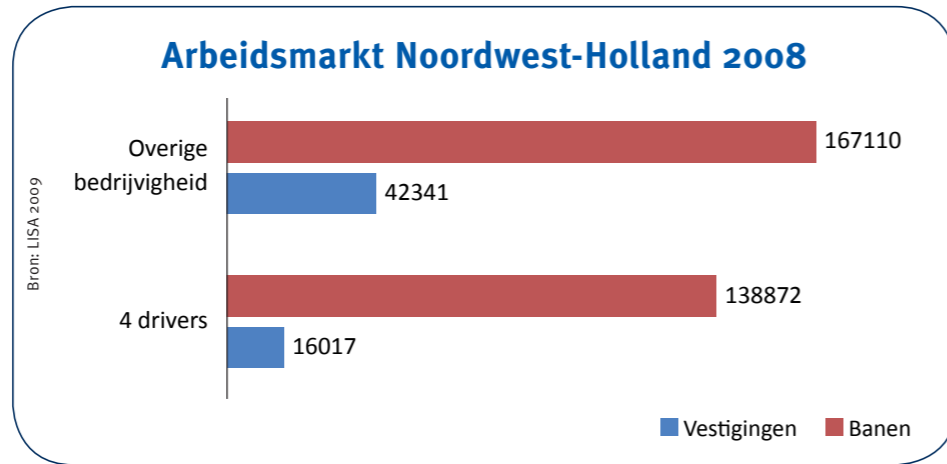
Na het afronden van zijn studie denkt Koos Deken een goede baan in de regio te vinden. ‘Hts’ers zijn gewild en met Werktuigbouwkunde heb ik een brede kennis opgebouwd. Ik denk dat ik gelijk in het bedrijfsleven aan de gang kan. Mijn basiskennis is breed en goed. Eventueel zou ik me via bijscholing verder kunnen specialiseren.’ Koos mist niets essentieels in zijn opleiding. ‘Alleen bij het bekleden van een leidinggevende functie zou iets meer dan een basis van management en communicatie nuttig zijn.’

‘Er zitten hier genoeg leuke bedrijven die mensen nodig hebben’

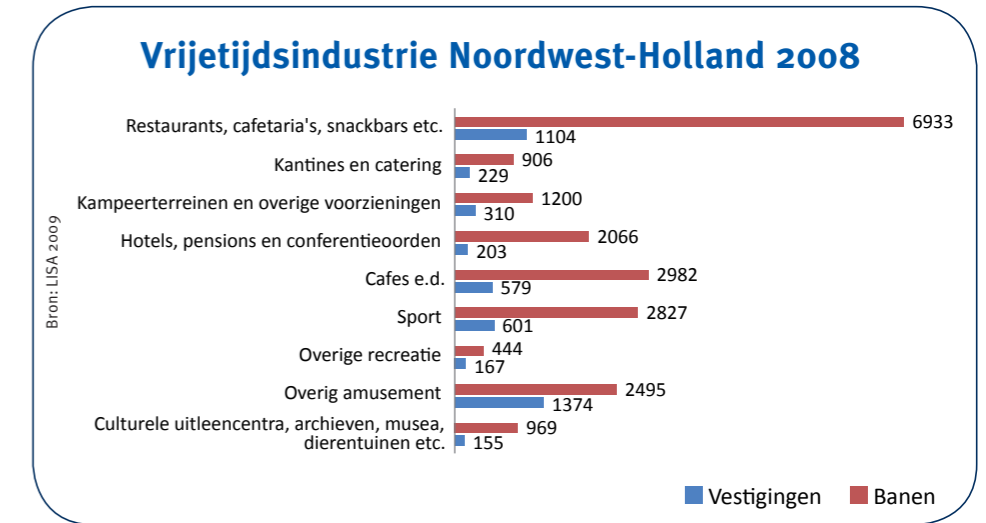
> Bedrijfstypen

Noordwest-Holland kende in 2008 306.000 banen. Bijna de helft van deze banen wordt ingevuld door de vier economische drivers Water & Energie, Agribusiness, Vrijtijdsindustrie en Stedelijke Economie. Samen leveren de drivers 138.872 banen op.

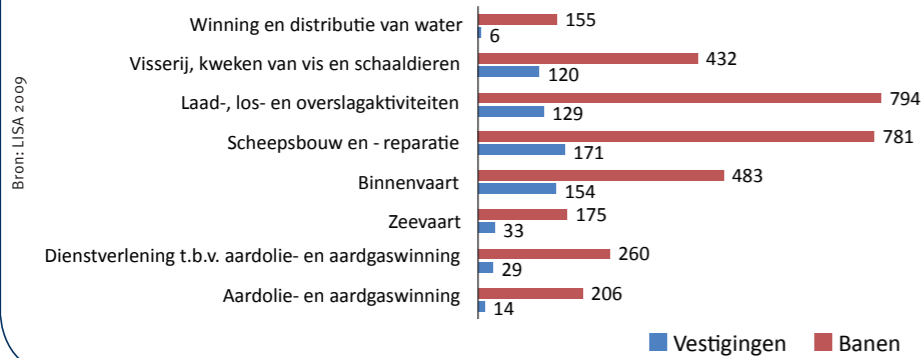

> Banen vo-wo en bedrijfsvestigingen naar driver

Voor de driver Vrijtijdsindustrie is hier een voorzet gedaan voor type bedrijven die 'passen in de driver'. Zo zijn kampeerterrijnen gerekend tot de driver Vrijtijdsindustrie evenals kantines en catering.*

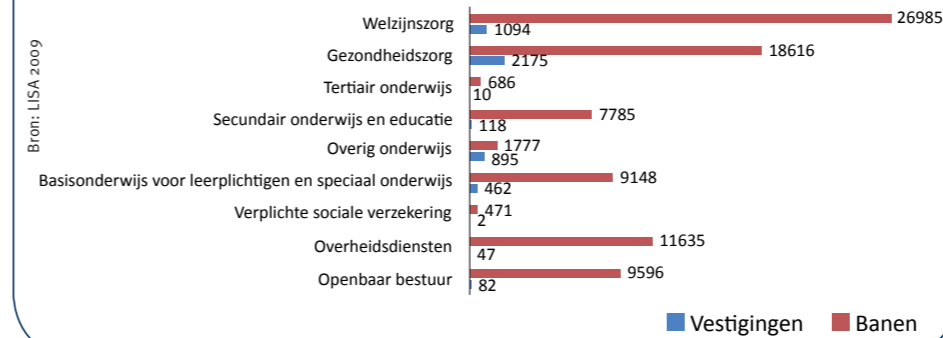
Water & Energie Noordwest-Holland 2008

> Banen vo-wo en bedrijfsvestigingen naar driver

Voor de driver Water & Energie is hier een voorzet gedaan voor type bedrijven die 'passen in de driver'. Zo is Visserij gerekend tot de driver Water & Energie evenals Zeevaart en Binnenvaart.*

Stedelijke Economie Noordwest-Holland 2008

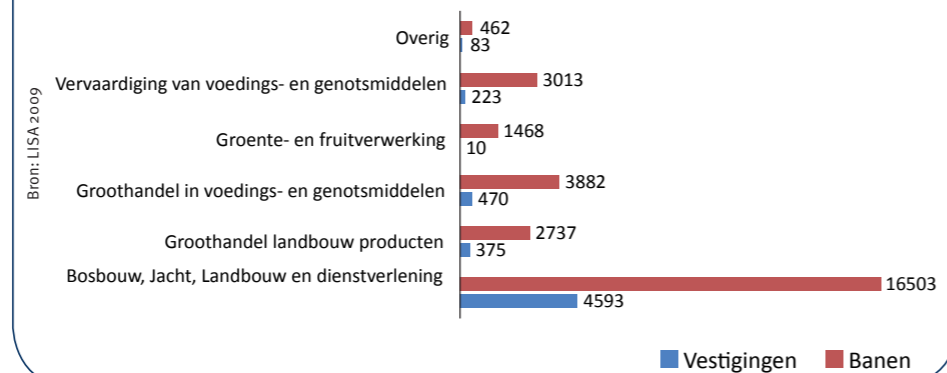
Voor de driver Stedelijke Economie is hier een voorzet gedaan voor type bedrijven die 'passen in de driver'. Zo is onderwijs gerekend tot de driver Stedelijke Economie evenals openbaar bestuur.*

* Nadere uitwerking van een zogenaamde driverdefinitie is van belang om gerichte drivergerelateerde informatie te kunnen geven.

Voor de driver Agribusiness is hier een voorzet gedaan voor type bedrijven die 'passen in de driver'. Zo is groente- en fruitverwerking gerekend tot de driver Agribusiness evenals Bosbouw, Jacht en Landbouw.*

* Nadere uitwerking van een zogenaamde driverdefinitie is van belang om gerichte drivergerelateerde informatie te kunnen geven.

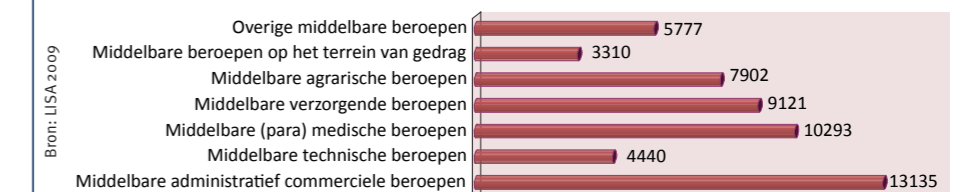
Agribusiness Noordwest-Holland 2008

> Mbo-banen (3/4) Noordwest-Holland

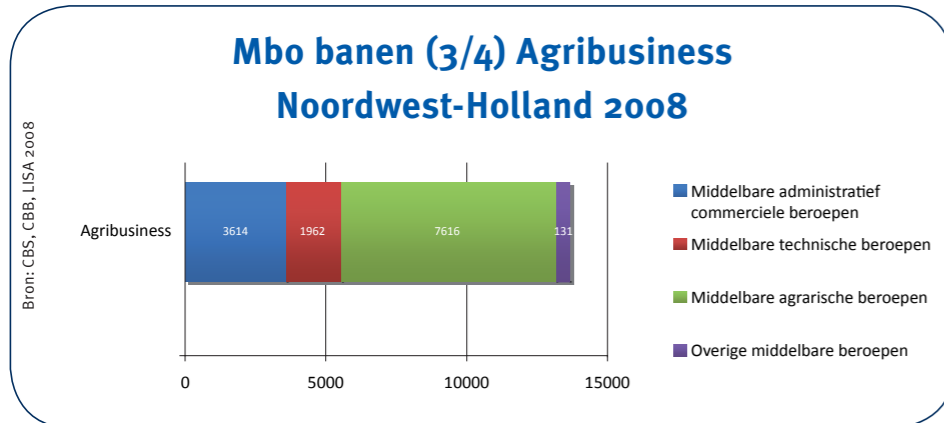
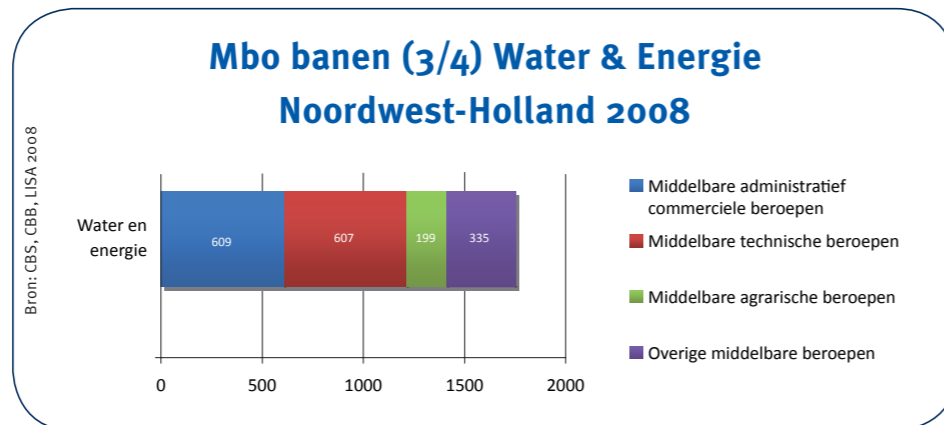
Naast het totale banenaanbod vo-wo is specifiek gekeken naar mbo-banen (3/4) in Noordwest-Holland. Deze banen zijn sector- en driveroverstijgend. Een middelbare technische baan kan dus zowel in Vrijtijdsindustrie zitten, als in Agribusiness.

Mbo banenaanbod Noordwest-Holland 2008

> Mbo-banen (3/4) naar driver

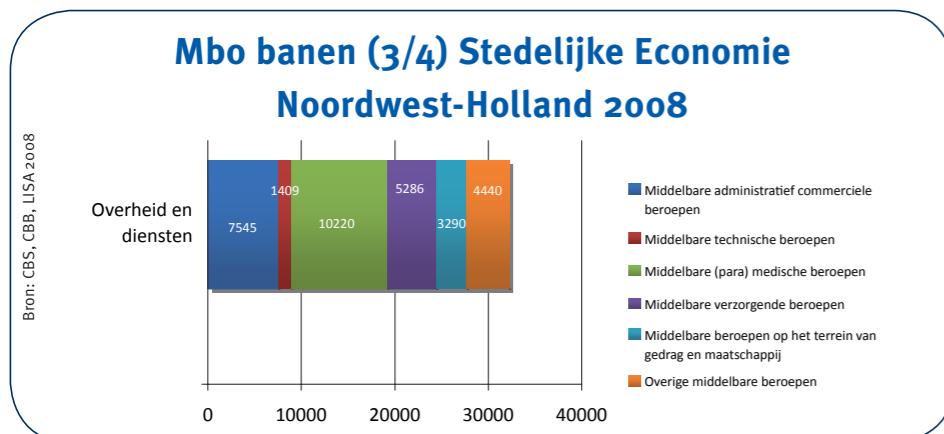
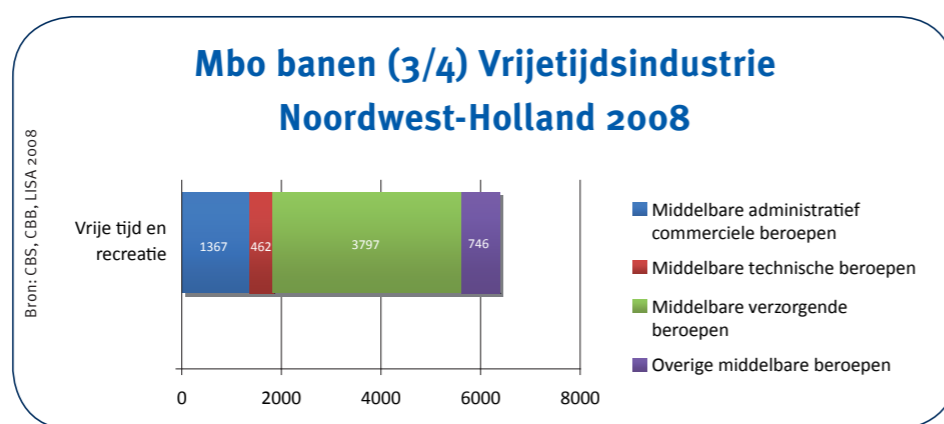
In de driver Water & Energie bestaan verschillende soorten mbo-banen. Naast heel specifieke banen zoals stuurman, bestaan er binnen de driver Water & Energie ook administratief commerciële, technische en agrarische banen.

In de driver Agribusiness bestaan verschillende soorten mbo-banen. Naast heel specifieke agrarische banen zoals veehouder, bestaan er binnen de driver Agribusiness ook administratief commerciële en technische banen.

> Mbo-banen (3/4) naar driver

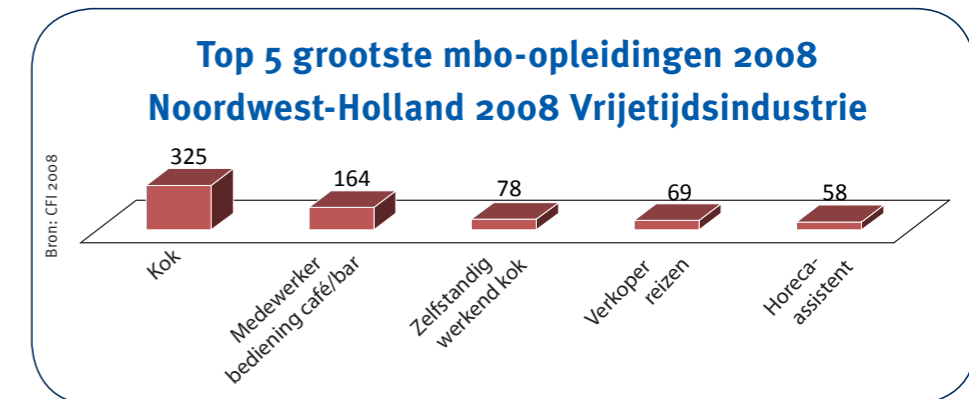
In de driver Vrijtijdsindustrie bestaan verschillende soorten mbo-banen. Naast heel specifieke banen zoals barman, bestaan er binnen de driver Vrijtijdsindustrie ook administratief commerciële en technische banen.

In de driver Stedelijke Economie bestaan verschillende soorten mbo-banen. Naast heel specifieke banen zoals baliemedewerker, bestaan er binnen de driver Stedelijke Economie ook administratief commerciële, technische, (para)medische, verzorgende banen en banen op het vlak van gedrag en maatschappij.

> Opleiden voor Vrijtijdsindustrie

De grootste opleidingen in 2008 binnen de economische driver Vrijtijdsindustrie zoals die gegeven worden door de gezamenlijk mbo-instellingen in Noordwest-Holland zijn kok, medewerker bediening café/bar, zelfstandig werkend kok, verkoper reizen, horeca-assistent.

Rob Boumans, 3e jaars student Werktuigbouwkunde, INHolland Alkmaar

Door naar de universiteit

Het liefst was Rob Boumans na zijn vwo meteen naar de universiteit gegaan, maar omdat hij niet zeker was van zijn wiskundige capaciteiten schreef hij zich in voor de hbo-opleiding Werktuigbouwkunde bij INHolland in Alkmaar. 'De hts was het beste alternatief', vertelt Rob. 'Ik zit nu in het derde jaar en ga hierna alsnog naar de Universiteit in Enschede. Met mijn hbo-diploma denk ik al een goede baan te krijgen, toch is mijn drang naar kennis nog niet verzadigd. Daarom wil ik doorstuderen. En misschien krijg ik daarna wel een nog betere baan.'

Studeren in Alkmaar

Rob Boumans komt uit Hoorn. De korte afstand tot Alkmaar heeft niets te maken met zijn keuze om hier te studeren. Rob: 'Ik heb verschillende scholen bezocht, ook in Amsterdam en Utrecht. De opleiding Werktuigbouwkunde in Alkmaar vond ik het meest technisch en dat gaf de doorslag.' Rob baseerde zijn keuze enkel op de kwaliteit van de opleiding. Mocht INHolland de opleiding Werktuigbouwkunde ook op andere locaties aanbieden, dan had

hij misschien niet in Alkmaar gestudeerd. 'Alkmaar als studentenstad trekt me niet. De houding hier staat me niet aan. Ik kom wel eens in echte studentensteden en daar is de sfeer veel gemoeidelijker', legt hij uit.

De technische sector in de regio

Wel vindt Rob Boumans de technische sector in de regio goed vertegenwoordigd. 'Vooral staalbouw met Corus en het windmolenpark bij de A7. Bovendien zitten er genoeg kleinere bedrijven in de regio.' Welke bedrijven interessant zijn, hoort hij vooral via zijn medestudenten en leraren. 'Een aantal studenten kennen de bedrijven hier al via hun stage op het mbo. Van hen hoor je welke wel en niet interessant zijn. Ook hebben mijn leraren een goed beeld van de aanwezige bedrijven.'

Weg uit Noordwest-Holland

Noordwest-Holland mag qua techniek dan goed vertegenwoordigd zijn, dat is niet iets wat Rob Boumans stimuleert om hier te blijven. 'Binnenkort moet ik een halfjaar stagelopen en dat wil ik graag bij een groot technisch bedrijf in Venlo doen. Dat het ver weg is, maakt mij niet uit. Ik ga hierna toch

studeren in Enschede.' Rob denkt niet dat hij na zijn studie voor een baan in Alkmaar gaat kijken. 'Het ligt er net aan bij welk bedrijf ik een goede baan vind. Waarschijnlijk kijk ik eerst in de buurt van waar ik op dat moment woon.'

Ontbreken in de opleiding

Het enige wat Rob Boumans mist in zijn opleiding is informatie over de structuur van een bedrijf. 'Tijdens een stage van vier maanden wist ik niet hoe het bedrijfsleven werkte. Van wie ik opdrachten aannam en aan wie ik moest rapporteren.' Zijn medestudenten herkenden dit probleem en Rob was hier graag van te voren over ingelicht. Dat was echter het enige minpunt. 'Volgens mij kun je na deze opleiding zo aan het werk. Werktuigbouwkunde is een brede opleiding, net als het vakgebied zelf. Zou ik dieper op iets ingaan, dan gaat dat weer ten koste van iets anders en dat vind ik zonde. Natuurlijk zijn er altijd onderwerpen waar ik meer over wil weten, maar dat is studentgebonden.' Binnen de opleiding zijn er geen specialisaties. 'Dat doe je meer tijdens je stage. Je kiest dan zelf voor je eigen richting', vindt Rob.

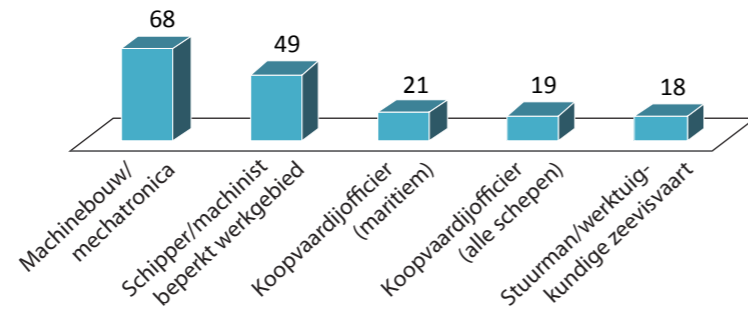
'Alkmaar als studentenstad trekt me niet'

› Opleiden voor Water & Energie

De grootste opleidingen in 2008 binnen de economische driver Water & Energie zoals die gegeven worden door de gezamenlijk mbo-instellingen in Noordwest-Holland zijn machinebouwer, schipper en koopvaardijofficier.

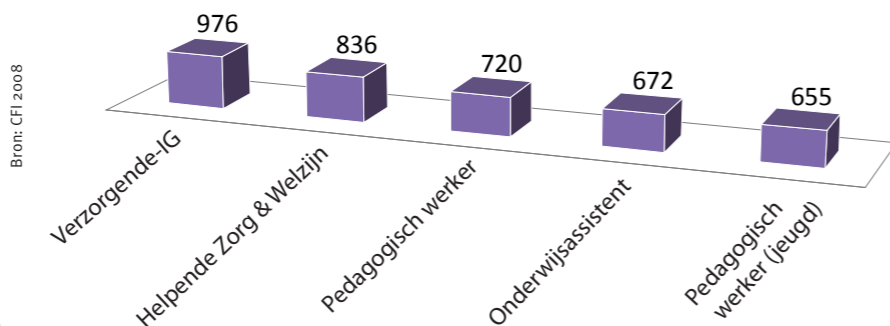
Top 5 grootste mbo-opleidingen 2008 Noordwest-Holland Water & Energie

› Opleiden voor Stedelijke Economie

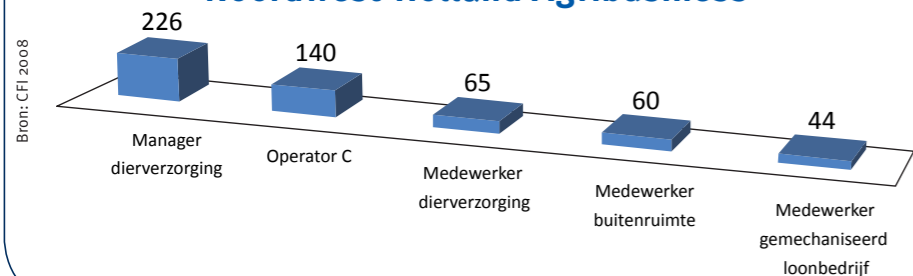
De grootste opleidingen in 2008 binnen de economische driver Stedelijke Economie zoals die gegeven worden door de gezamenlijk mbo-instellingen in Noordwest-Holland richten zich op verzorging, pedagogisch werk en onderwijs.

Top 5 grootste mbo-opleidingen 2008 Noordwest-Holland 2008 Stedelijke Economie

Bron: CFI 2008

Top 5 grootste mbo-opleidingen 2008 Noordwest-Holland Agribusiness

Bron: CFI 2008

› Opleiden voor Agribusiness

De grootste opleidingen in 2008 binnen de economische driver Agribusiness zoals die gegeven worden door de gezamenlijke mbo-instellingen in Noordwest-Holland richten zich op diervverzorging, operators, buitenruimte en loonwerk.

WATER & ENERGIE

Totaal aanbod mbo-opleidingen Water & Energie NL

Maritieme Waterbouw

- Opleiding Matroos Waterbouw mbo 2
- Opleiding Waterbouwer mbo 2
- Opleiding Allround Waterbouwer mbo 3
- Opleiding Oerverbouwer mbo 3
- Opleiding Stuurman Waterbouw mbo 4
- Opleiding Scheepswerktuigkundige
- Waterbouw mbo 4
- Baggermeester mbo 4

Visserij

- Opleiding Stuurman Werktuigkundige Zeevisvaart SW 6 mbo 2
- Stuurman/scheepswerktuigkundige kleine vissersschepen mbo 3
- Stuurman alle vissersschepen mbo 4
- Scheepswerktuigkundige alle vissersschepen mbo 4

Offshore

- Technicus Offshore Petroleum, gas en onderhoudstechniek mbo 4
- Onderhoudstechnicus Offshore installaties mbo 4
- Onderhoudsmonteur Offshore installaties mbo 2

Zeevaart

- Maritiem officier grote zeeschepen mbo 4
- Stuurman grote zeeschepen mbo 4
- Stuurman kleine zeeschepen mbo 3
- Scheepswerktuigkundige grote zeeschepen mbo 4
- Scheepswerktuigkundige kleine zeeschepen mbo 3
- Stuurmanwerktuigkundige kleine zeeschepen mbo 3
- Machinist Schipper Beperkt Werkgebied (bv. varen naar offshore installaties)

Binnenvaart

- Opleiding Kapitein Binnenvaart mbo 4
- Opleiding Schipper Binnenvaart mbo 3
- Opleiding Matroos Binnenvaart mbo 2

Havenbedrijf

- Manager Havenlogistiek mbo 4
- Coördinator Havenlogistiek mbo 3
- Medewerker Havenlogistiek mbo 2
- Manager Havenoperaties mbo 4
- Coördinator Havenoperaties mbo 3
- Medewerker Havenoperaties mbo 2
- Bootsman mbo 3

Scheepsbouw

- Scheeps- en jachtbouwkundige mbo 4

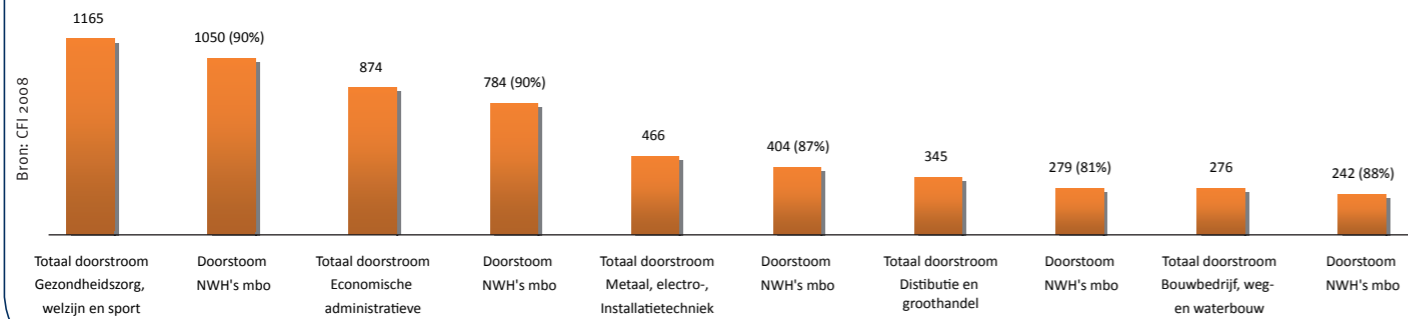
Bron: coördinatiepunt 2009; kwalificaties mbo 2009.

> Doorstroom vmbo-mbo Noordwest-Holland door jongeren uit Noordwest-Holland

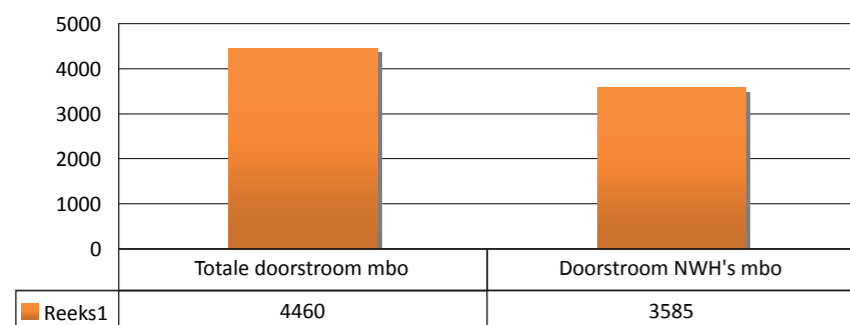
Op deze pagina staat de doorstroom beschreven vanuit vmbo-instellingen in Noordwest-Holland naar mbo-instellingen in Noordwest-Holland. Het betreft hier jongeren uit Noordwest-Holland.

Let op! Totaal stromen er 1.165 jongeren uit Noordwest-Holland vanuit het vmbo in Noordwest-Holland door naar alle mbo-instellingen; 1.050 van die doorstromers stromen door naar een mbo-instelling in Noordwest-Holland.

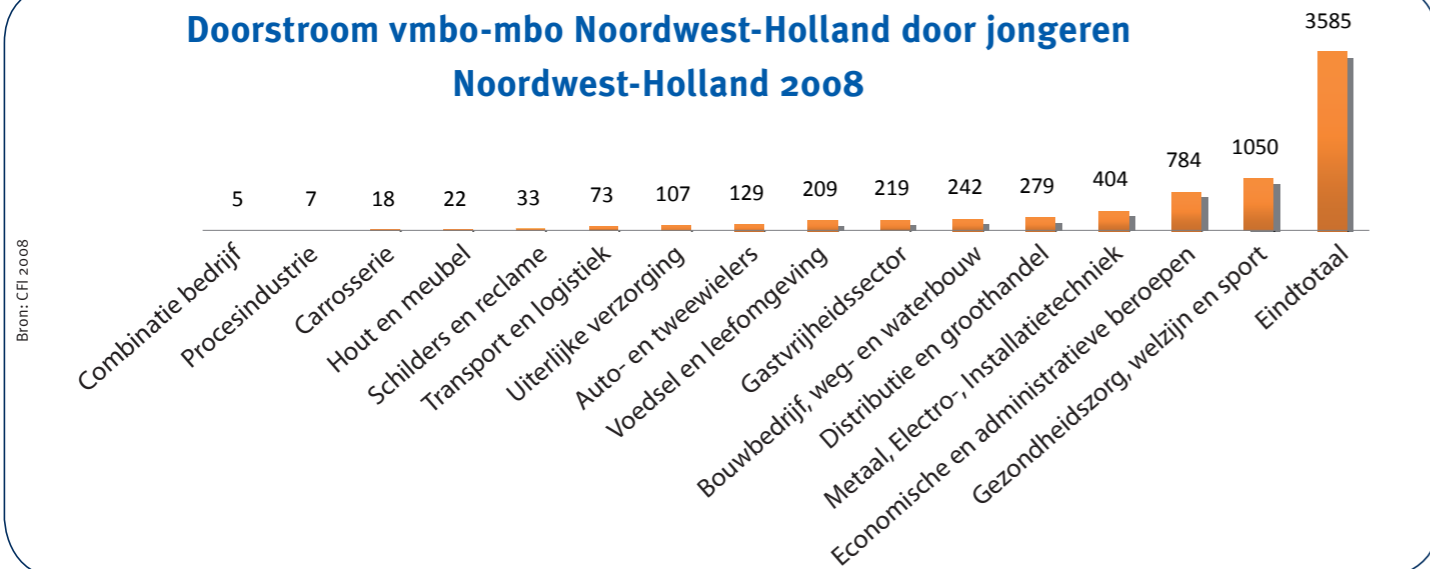
Top 5 grootste 'doorstromers' vmbo-mbo Noordwest-Holland 2008

Doorstroom vmbo-mbo Noordwest-Holland 2008

Doorstroom vmbo-mbo Noordwest-Holland door jongeren Noordwest-Holland 2008

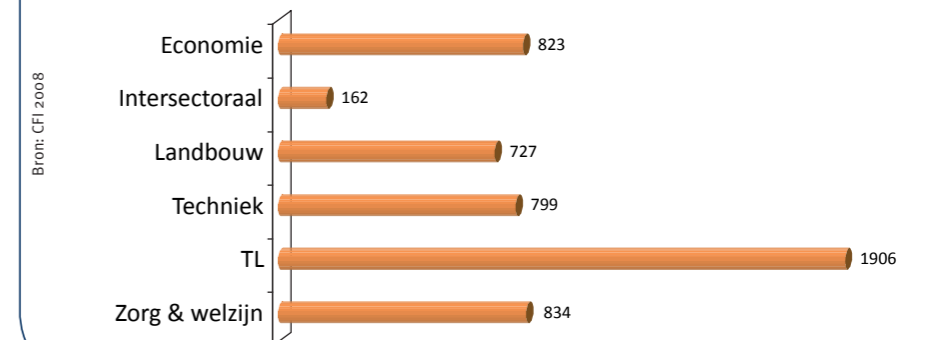

> Aantallen jongeren Noordwest-Holland in laatste jaar van hun vo-opleiding

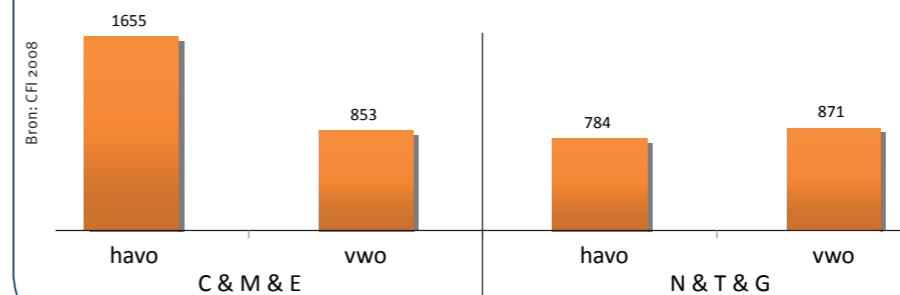
Op deze pagina staan de 'examenkandidaten' of laatstejaars (wonend in Noordwest-Holland) van het voortgezet onderwijs in Noordwest-Holland in 2008 beschreven.

Let op! Het gaat hier om jongeren die wonen in Noordwest-Holland en op school zitten op een Noordwest-Hollandse school voor voortgezet onderwijs.

Aantal NWH'se vmbo leerlingen 4e leerjaar NWH'se vmbo scholen 2008

Laatstejaars NWH'se leerlingen havo/vwo op NWH'se instellingen 2008

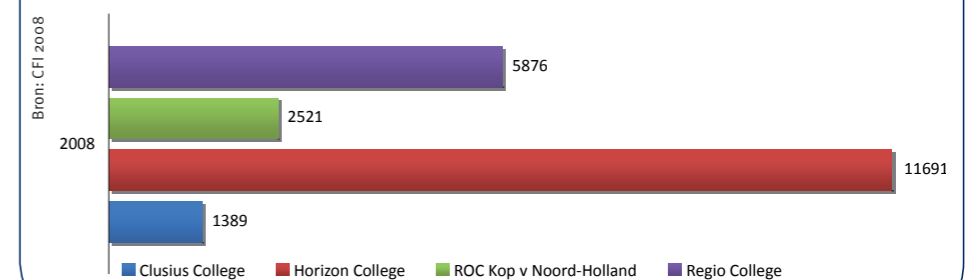

> Aantallen mbo-deelnemers mbo-instellingen Noordwest-Holland

In 2008 volgen er in totaal 21.477 jongeren een mbo-opleiding bij mbo-instellingen in Noordwest-Holland.

Let op! Het gaat hier dus om totalen deelnemers uit heel Nederland. Dus ook van deelnemers die niet in Noordwest-Holland wonen.

Totaal aantal mbo deelnemers bij mbo instellingen in Noordwest-Holland 2008

Mark Helder, algemeen directeur HGG Profiling Equipment BV

Concessies doen

Met de economische crisis verwachtte Mark Helder, algemeen directeur bij HGG Profiling Equipment in Wieringerwerf, een stortvloed aan technenuten. 'Dat valt flink tegen. De markt zit op slot en de vraag naar hoogopgeleid personeel blijft. Wij zijn een sterk groeiend bedrijf en een tekort aan technische vakmensen remt onze groei. Als we niet de juiste mensen kunnen aantrekken, moeten we concessies doen. Dan gaat de klant voor en worden ontwikkelingen even uitgesteld.'

Weinig kennis van bedrijfsproblematiek

Over het algemeen vindt Mark Helder het niveau van het onderwijs voldoende, maar missen de studenten kennis van bedrijfsproblematiek. 'Dat leren studenten alleen in de praktijk. Soms via stages, maar lang niet altijd.' Om deze kennis toe te voegen aan hun lespakket, kwam HGG met het initiatief een klas een fysiek probleem op

te laten lossen. 'Zo doen de studenten gelijk kennis op van ons bedrijf en bouwen we zowel met hen als met de leraren een langdurige relatie op. Dit zouden meer bedrijven moeten doen. De toekomst ligt immers in handen van de jeugd. Studenten brengen nieuwe kennis in huis en hebben geen last van bedrijfsblindheid', aldus Helder.

Vraag naar mechatronica

'Landelijk hebben we vooral een tekort aan afgestudeerden in mechatronica. Veel technici hebben een elektrische of mechanische achtergrond, maar wij zoeken juist mensen met een combinatie van beide', vertelt Mark Helder. Deze mening deelt de technische sector en daarom ontwikkelen verschillende bedrijven, waaronder HGG, de opleiding Mechatronica in de regio. 'De mensen die we aannemen hebben minimaal een basiskennis van mechatronica nodig. Daarnaast krijgen onze nieuwe medewerkers altijd een

interne opleiding, specifiek gericht op ons bedrijf', aldus Helder.

Gat tussen Alkmaar en Noord-Holland Noord

Volgens Mark Helder trekken veel studenten naar Amsterdam voor een technische studie. 'Er zijn wel initiatieven om de jongeren in de regio te houden, maar die richten zich op Alkmaar. Ook zoeken de studenten veelal een stage in de stad en vinden ze de bedrijven in de Kop van Noord-Holland vaak te ver. Om studenten in Noord-Holland Noord te houden, richten wij met andere bedrijven en de onderwijsinstellingen ROC en INHolland een technocenter op. De technische bedrijven in de Kop zitten verspreid, maar bundelen hun krachten binnen het technocenter. Daar bieden we technische scholing met een koppeling naar de regionale bedrijven. Na hun opleiding kunnen onze studenten meteen aan de slag bij deze bedrijven.'

'Tekort aan vakmensen remt onze groei'

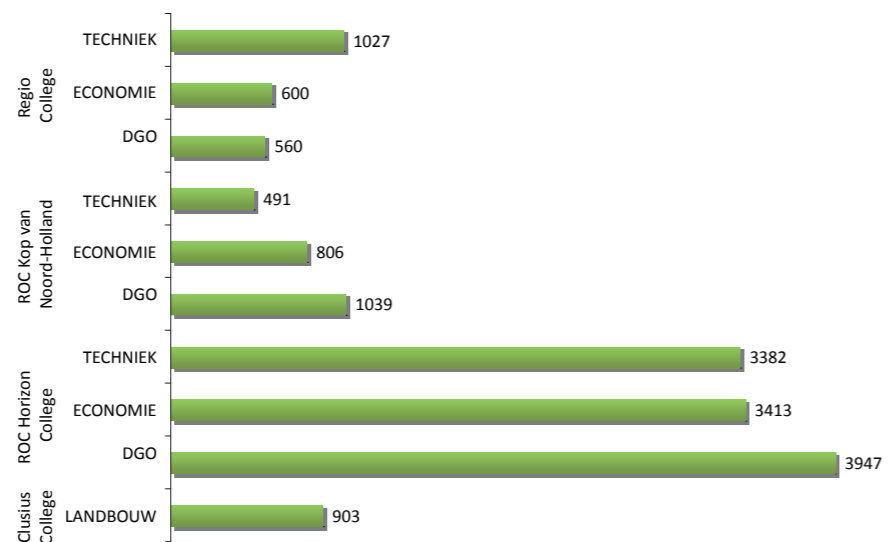
School & studeren mbo

> Aantallen jongeren uit Noordwest-Holland op mbo-instellingen in Noordwest-Holland

In 2008 volgen er in totaal 16.168 jongeren die wonen in Noordwest-Holland een mbo-opleiding bij mbo-instellingen in Noordwest-Holland.

Let op! Het gaat hier dus om jongeren uit Noordwest-Holland op een school in Noordwest-Holland.

Totaal aantal jongeren uit Noordwest-Holland op mbo-instellingen Noordwest-Holland 2008

Bron: CFI 2008

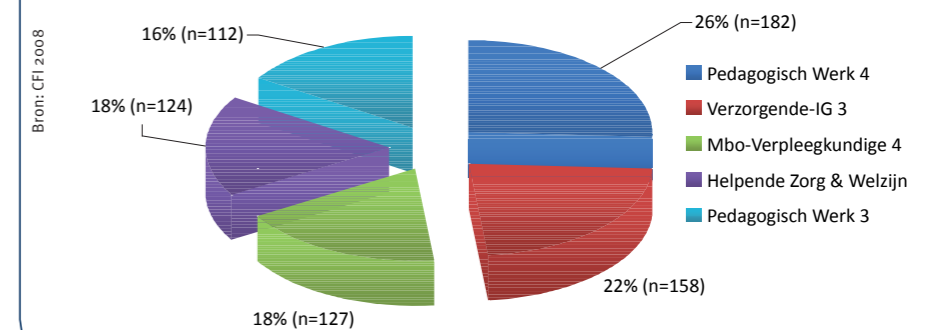
School & studeren mbo

> Populairste opleidingen ROC Kop van Noord-Holland

De opleidingen van Regionaal Opleidingen Centrum ROC Kop van Noord-Holland waar de meeste jongeren zitten die wonen in Noordwest-Holland, richten zich op Zorg & Welzijn.

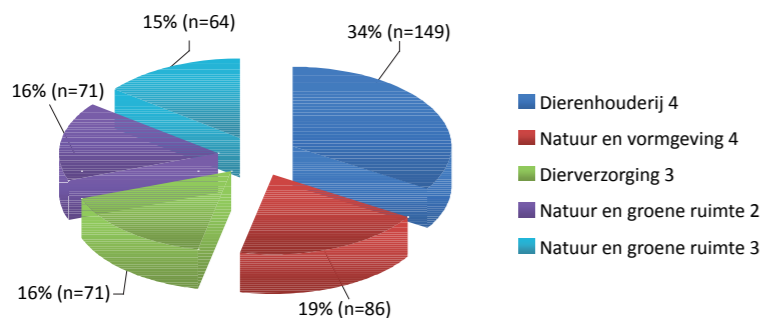
Let op! Het gaat hier dus om de populairste ROC opleidingen van ROC Kop van Noord-Holland onder jongeren uit Noordwest-Holland.

Populairste mbo-opleidingen ROC Kop van Noord-Holland onder jongeren uit Noordwest-Holland 2008

Bron: CFI 2008

Populairste mbo-opleidingen Clusius College onder jongeren uit Noordwest-Holland 2008

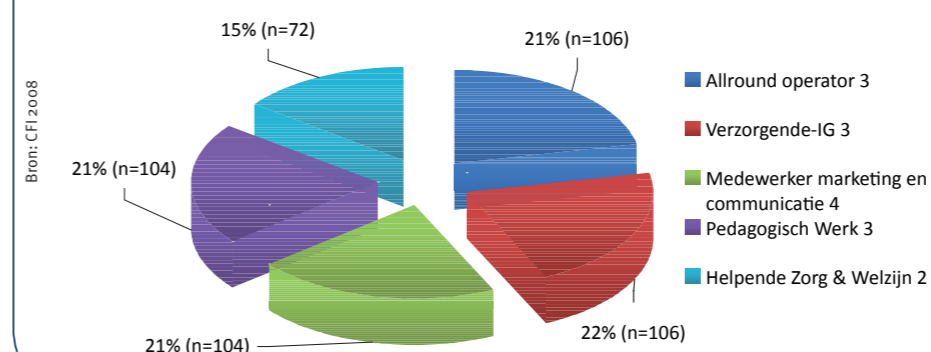
Bron: CFI 2008

> Populairste opleidingen AOC Clusius

De opleidingen van Agrarisch Opleidingen Centrum Clusius waar de meeste jongeren zitten die wonen in Noordwest-Holland, richten zich op Dier & Natuur.

Let op! Het gaat hier dus om de populairste AOC opleidingen van Clusius College onder jongeren uit Noordwest-Holland.

Populairste mbo-opleidingen Regio College onder jongeren uit Noordwest-Holland 2008

Bron: CFI 2008

> Populairste opleidingen Regio College

De opleidingen van Regionaal Opleidingen Centrum Regio College waar de meeste jongeren zitten die wonen in Noordwest-Holland richten zich op Zorg & Welzijn, Operator en Marketing.

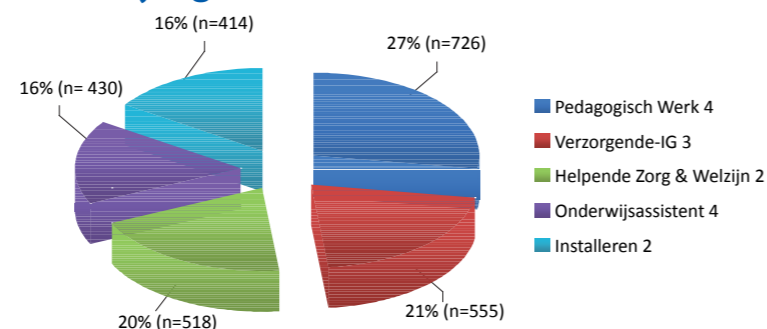
Let op! Het gaat hier dus om de populairste ROC opleidingen van ROC Regio College onder jongeren uit Noordwest-Holland.

> Populairste opleidingen Horizon College

De opleidingen van Regionaal Opleidingen Centrum Horizon College waar de meeste jongeren zitten die wonen in Noordwest-Holland richten zich voornamelijk op Zorg & Welzijn.

Let op! Het gaat hier dus om de populairste ROC opleidingen van Horizon College onder jongeren uit Noordwest-Holland.

Populairste mbo-opleidingen Horizon College onder jongeren uit Noordwest-Holland

Bron: CFI 2008

Bert-Jan Kollmer, waarnemend directeur INHolland en directielid technische opleidingen

Aanmeldingen voor technische studies

INHolland Alkmaar kreeg 12% meer aanmeldingen voor de technische opleidingen die in september 2009 zijn gestart. 'Dat is mooi, want we hadden een aantal lastige jaren achter de rug', aldus Bert-Jan Kollmer, directielid technische opleidingen aan INHolland. 'Waar deze stijging precies door komt, is moeilijk meetbaar. Samen met andere hoger onderwijsinstellingen en middelbare scholen in Noord-Holland hebben we ons flink ingespannen om een positief beeld van technische opleidingen te creëren bij middelbare scholieren. Ook geven we in het basisonderwijs al informatie over de goede toekomst in de techniek en verzorgen onze docenten technieklessen op middelbare scholen in de regio. Niet alleen de schoolverlaters uit havo 5 en vwo 6 zijn een belangrijke doelgroep, ook leerlingen in de derde klas zijn voor ons interessant. In dat jaar kiezen ze namelijk hun profiel.'

Keuze voor regio in handen van bedrijfsleven

Bert-Jan Kollmer doet er alles aan om goede technische opleidingen te verzorgen en studenten naar Alkmaar te trekken. Wel vindt hij dat het bedrijfsleven ook stappen moet nemen. 'Ik verzorg de opleiding, maar kan geen banen bieden', legt hij uit. 'Als middelbare scholieren niet weten wat voor mooie banen de regio heeft, kiezen zij niet voor een studie in Alkmaar. Ze vertrekken dan bijvoorbeeld voor de gezelligheid naar Amsterdam. Zodra ze de regio uit zijn, komen ze niet meer terug: dat is de zogenoemde 'braindrain'. Vertegenwoordigers van bedrijven moeten de handen ineenslaan en laten zien wat ze te bieden hebben. Via de clubs die soortgelijke bedrijven vormen, zoals Seed Valley en Holland Health, kan dit effectiever.'

Tekort aan studenten

Bert-Jan Kollmer: 'Dagelijks benaderen bedrijven mij met de vraag of ik nog afgestudeerde studenten voor ze heb. Er is gewoon continue vraag naar goed opgeleide mensen, tegelijkertijd is er een tekort aan studenten. Ik leid graag meer jongeren op. Zolang de studenten echter

niet weten dat Noord-Holland Noord vol ambitieuze, mooie bedrijven zit, met een grote behoefte aan gekwalificeerd technisch personeel, komen ze niet naar Alkmaar.'

Opleidingen aanpassen aan de wens van bedrijven

Wel kan de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt altijd beter volgens Bert-Jan Kollmer. Het liefst biedt hij voor elke bedrijfstak een passende opleiding. 'Dat heb ik al eens geprobeerd, maar toen was er te weinig animo onder de studenten.' Gespecialiseerde opleidingen zijn daardoor van de baan, maar in samenwerking met regionale bedrijven kan Kollmer de afstudeerrichtingen beter afstemmen op de wensen uit het bedrijfsleven. 'Zolang ik slechts kleine aantallen studenten heb, kan ik niet alles leveren. Maar met gevulde klassen ligt dat anders.' Een andere mogelijkheid ziet Kollmer in een speciale opleiding om werknemers met een mbo-diploma te 'upgraden' naar een hbo-niveau. 'Wanneer het aantrekken van personeel lastig is, kunnen bedrijven zo in hun huidige personeel investeren.'

'Studenten weten niet dat regio vol mooie, ambitieuze bedrijven zit'

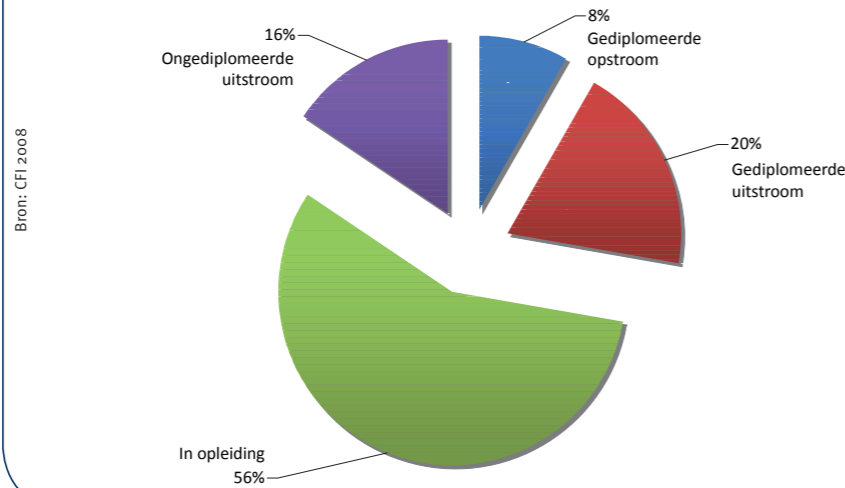

› Ongediplomeerde uitstroom mbo-deelnemers Noordwest-Holland

Jongeren uit Noordwest-Holland weten van doorpakken. In de cohortanalyse 2007-2008 van alle mbo-instellingen blijkt dat 56% van de mbo-deelnemers wonend in Noordwest-Holland een jaar na 2007 nog steeds in een mbo-opleiding zit, 20% een diploma heeft behaald, 8% gediplomeerd is opgestroomd binnen het mbo en 16% ongediplomeerd het mbo is uitgestroomd.

Let op! Het betreft hier dus alle mbo-instellingen waar jongeren uit Noordwest-Holland mbo-onderwijs volgen. Dit kan dus ook bij ROCvA of ROC Friesland zijn.

Ongediplomeerde uitstroom mbo-deelnemers wonend in Noordwest-Holland cohort analyse 2007-2008

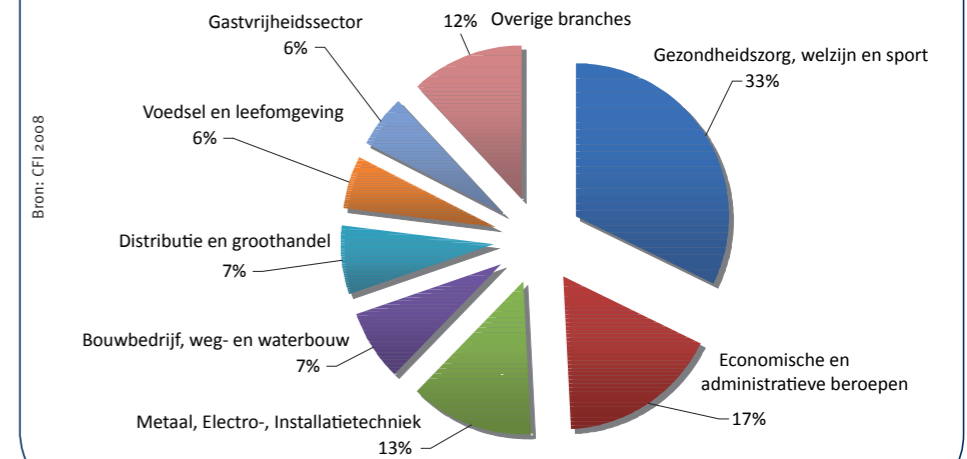

› Studiekeuze mbo-jongeren Noordwest-Holland

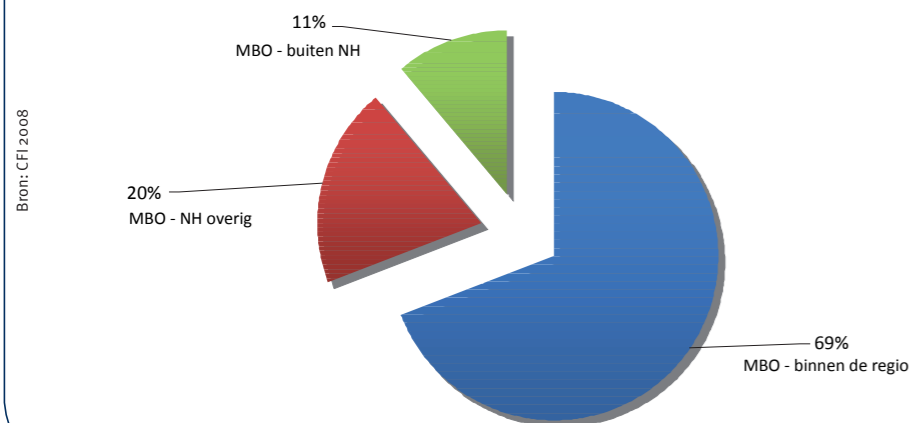
33% van de jongeren die wonen in Noordwest-Holland én in Noordwest-Holland een mbo-opleiding volgen, doet dat in gezondheidszorg, welzijn en sport. 17% kiest voor een economisch administratieve opleiding. Maar 6% kiest voor een opleiding in vrije tijd en recreatie.

Let op! Het gaat hier om jongeren die wonen in Noordwest-Holland en die in Noordwest-Holland een mbo-opleiding volgen.

Jongeren uit Noordwest-Holland naar het mbo in Noordwest-Holland naar branche

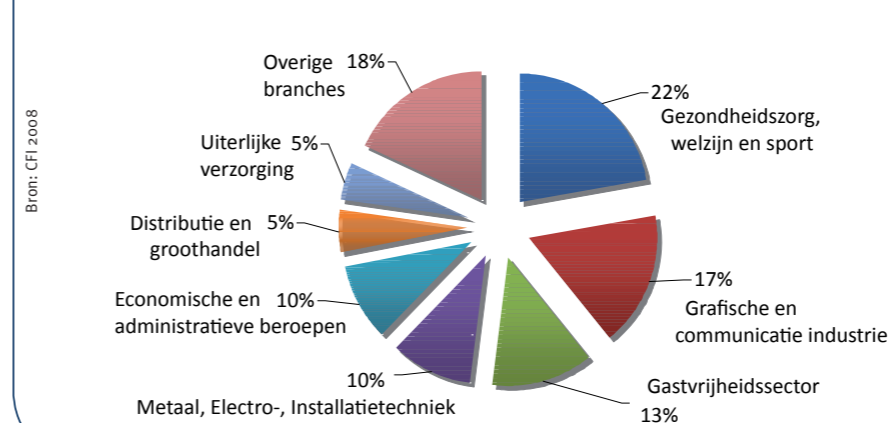
Waar volgen jongeren die wonen in Noordwest-Holland in 2008 mbo-onderwijs?

› Reisbereidheid mbo-jongeren Noordwest-Holland

In 2008 volgden 23.345 jongeren die wonen in Noordwest-Holland een mbo-opleiding. Van die 23.345 mbo-deelnemers volgt 69% een mbo-opleiding in Noordwest-Holland. 20% volgt een mbo-opleiding in de provincie (periferie Amsterdam) en 11% volgt zelfs een mbo-opleiding buiten de provincie.

Jongeren uit Noordwest-Holland naar het mbo in Noord-Holland

› Jongeren op mbo in Noord-Holland (excl. Noordwest-Holland)

22% van de jongeren die wonen in Noordwest-Holland en die een mbo-opleiding volgen in de provincie Noord-Holland (excl. Noordwest-Holland) volgt een mbo-opleiding in gezondheidszorg, welzijn & zorg. 13% kiest een mbo-opleiding in de vrije tijd en recreatie.

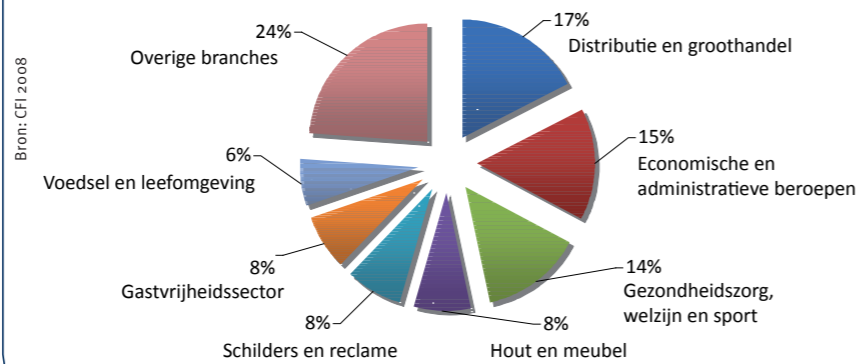
Let op! Het gaat hier om jongeren uit Noordwest-Holland die buiten Noordwest-Holland een mbo-opleiding volgen, maar wel binnen de provincie Noord-Holland.

> Jongeren op mbo buiten Noord-Holland

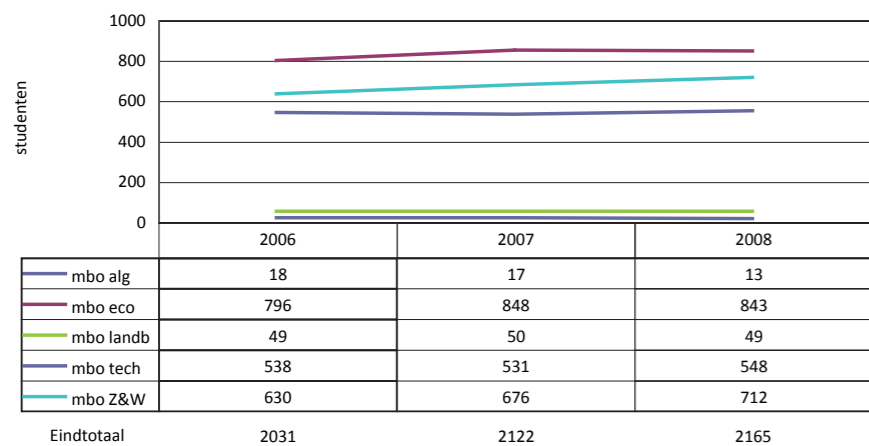
17% van de jongeren die wonen in Noordwest-Holland en die een mbo-opleiding volgen buiten de provincie Noord-Holland volgt een mbo-opleiding distributie en groothandel.

Let op! Het gaat hier om jongeren uit Noordwest-Holland die buiten de provincie Noord-Holland een mbo-opleiding volgen.

Jongeren uit Noordwest-Holland naar het mbo buiten Noord-Holland naar branche

Instroom uit mbo-4 (NWH'se deelnemers) in hbo

> Doorstroom mbo-jongeren Noordwest-Holland naar hbo

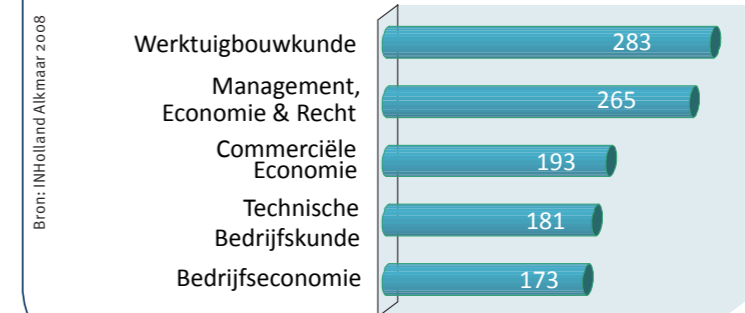
Bij jongeren die wonen in Noordwest-Holland stopt de leerloopbaan-carrière niet bij het mbo! Het aantal mbo-ge diplomaerden dat verder studeert op het hbo (lees: alle hbo-instellingen in Nederland) is sinds 2006 gegroeid met 7% van 2.031 in 2006 tot 2.165 in 2008. Met name technische en zorgberoepen zijn populaire 'hbo doorgroeiers'.

Let op! Het gaat hier om jongeren die wonen in Noordwest-Holland en die naar een hbo-instelling gaan in het hele land. Het kan dus ook een inwoner van Hoorn zijn die in Utrecht of Maastricht een hbo-opleiding volgt.

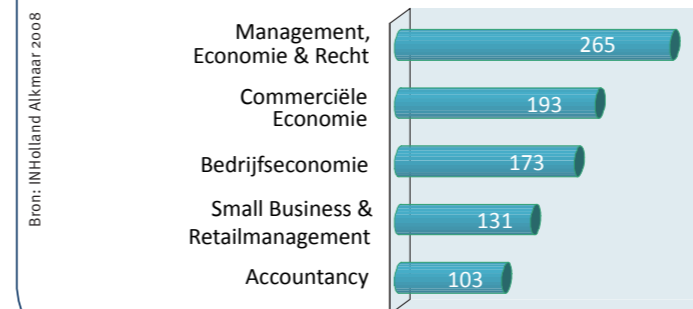
> Top 5 grootste opleidingen INHolland Alkmaar

De top 5 grootste opleidingen bij INHolland is opgebouwd vanuit alle leerjaren. Er is geen onderscheid gemaakt tussen deeltijd- en voltijdopleidingen. In totaal worden in deze top vijf 1.095 studenten opgeleid van de 1.876 studenten in totaal. Dat is 58%.

Grootste opleidingen INHolland Alkmaar

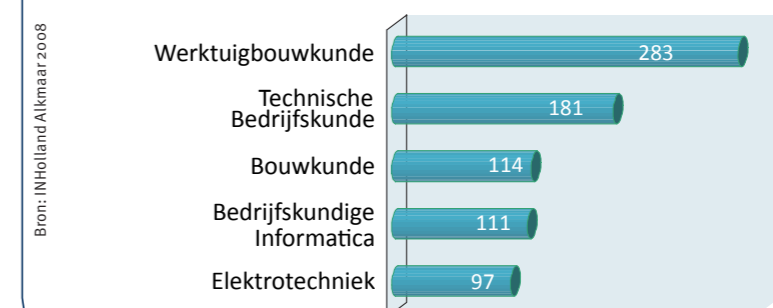
Top 5 INHolland School of Economics Alkmaar

> 5 grootste opleidingen INHolland naar 'sector'

De top 5 grootste opleidingen bij INHolland School of Technology is opgebouwd vanuit alle leerjaren. Er is geen onderscheid gemaakt tussen deeltijd- en voltijdopleidingen. In totaal worden in deze top vijf 786 studenten opgeleid van de in totaal 942 studenten van de INHolland School of Technology. In de School of Economics zitten 865 studenten in de grootste vijf opleidingen.

Top 5 INHolland School of Technology

Margreet Westerbeek, regiosecretaris Metaalunie district Noordwest

Constant personeelstekort

Landelijk zijn er zo'n 13.000 bedrijven aangesloten bij de Koninklijke Metaalunie. De ondernemersorganisatie richt zich op metaalbedrijven in uiteenlopende sectoren, waaronder machine- en apparatenbouw, metaalwaren, elektronica, engineering, gietwerk, verspaning, jacht- en scheepsbouw en staalbouw. Bij de aangesloten bedrijven werken in totaal zo'n 155.000 mensen, maar de sector heeft al jaren een personeelsprobleem volgens Margreet Westerbeek, regiosecretaris district Noordwest bij de Metaalunie. 'In de technische sector is altijd behoefte aan vakmensen. De afgelopen jaren is er een constant tekort aan technische vakmensen geweest, en zelfs tijdens de economische crisis waren die voor een aantal bedrijven nog moeilijk te vinden.'

Te weinig studenten Techniek

Westerbeek ziet het personeelsprobleem alleen maar groter worden: 'Ieder jaar verlaten er in Noord-Holland zo'n 300 jongeren met een technisch diploma de opleiding, terwijl er jaarlijks door pensionering ongeveer 800 nieuwe vakmensen nodig zijn. Het tekort aan werknemers in Noord-Holland stijgt daardoor ieder jaar, afhankelijk van de economische ontwikkeling, met zo'n 450 tot 600 mensen.'

In de problemen door vergrijzing

Over anderhalf tot twee jaar verwacht Westerbeek helemaal een groot tekort aan werknemers in de technische sector. 'Door de vergrijzing', legt zij uit. 'De gemiddelde leeftijd ligt hoog en in de periode 2008-2015 gaat 18% van de werknemers met pensioen.'

Als de vraag naar personeel aanhoudt en er niet snel meer studenten komen, zitten we de komende jaren met een groot probleem.'

Hbo'ers gevraagd door toenemende eisen

De behoefte aan hoger opgeleid personeel neemt toe. 'Onze klanten stellen steeds hogere eisen en de ontwikkelingen gaan maar door. Zo neemt de automatisering toe, is er een toename in internationalisering en vinden er constant productontwikkelingen en andere innovaties plaats waarbij hbo'ers met een technisch diploma nodig zijn.'

Onbekend maakt onbemind

De oorzaak van het tekort aan technische studenten is volgens Westerbeek de onbekendheid van de technische sector in de regio. 'De jongeren hier weten niet wat voor een boeiende technische bedrijven er in de omgeving zitten en wat voor een hoogstaande producten zij maken. Dat komt omdat deze bedrijven over het algemeen op bedrijventerreinen zitten en op die manier onzichtbaar zijn voor de jongeren.'

Actie ondernemen om studenten te trekken

Om het personeelstekort te verminderen, spoort de Metaalunie jongeren aan om voor een technische opleiding te kiezen. Hiervoor heeft zij in Noord-Holland OBM Noord-Holland (OpleidingsBedrijf Metaal) opgericht. 'Deze club richt zich op het bekendmaken van de technische sector en het verbeteren van het imago hiervan. We willen jongeren tussen de 12 en 18 jaar duidelijk maken wat een veelbelovende, boeiende, uitdagende

en innovatieve sector dit is. Met baangarantie. Straks als de markt weer aantrekt, hebben we die jongeren keihard nodig', aldus Westerbeek.

Zichtbaar maken met Techno-event NHH

Westerbeek: 'Ons grootste probleem is dat onze bedrijven en producten te weinig bekend zijn bij de jongeren. Dit willen we meer promoten en daarom werken we veel samen met Technocentrum Noord-Holland, de Kamer van Koophandel en andere technische branches.' Er worden veel activiteiten ondernomen om technische bedrijven zichtbaar te maken, bijvoorbeeld het jaarlijkse Techno-Event in Noord-Holland. Daar presenteren zo'n veertig regionale bedrijven zich aan honderden mbo- en hbo-studenten.

Jongeren in de regio houden

'Kiezen jongeren voor een technische studie, dan vertrekken zij veelal naar Delft of Enschede en komen zij niet meer terug', vertelt Westerbeek. Om jongeren te laten zien dat er hier ook genoeg hoogwaardige, innovatieve technische bedrijven zijn waar men kan leren, afstuderen en vervolgens werken, heeft de Metaalunie met het OBM de Metal Tour in het leven geroepen. 'Een stoere bus haalt jongeren tussen de 14 en 18 jaar op van school en leidt hen naar technische bedrijven in de regio voor een bedrijfsbezoek.'

Aansluiting op de arbeidsmarkt verbeteren

'Ondernemers zijn niet altijd tevreden met de vakkennis van jongeren die net

'Personeelsprobleem wordt alleen maar groter'

van school komen. Beroepsopleidingen moeten beter aansluiten op de vraag uit het bedrijfsleven. Nu is dat nog niet optimaal', vertelt Westerbeek. Om dit gat te dichten, vraagt OBM Noord-Holland aan regionale bedrijven om voor bepaalde opleidingen in kaart te brengen welke kennis zij missen bij de schoolverlaters. 'In samenwerking met de scholen zorgt het OBM dat deze zaken

wel aan bod komen tijdens de studie. Ook ondernemers vervullen daar steeds vaker zelf een rol in.'

Regionale opleiding

Daarnaast ontwikkelt OBM samen met Inholland Alkmaar en het ROC Horizon College een hele nieuwe opleiding: Mechatronica. 'Deze opleiding is toegespitst op de regio.'

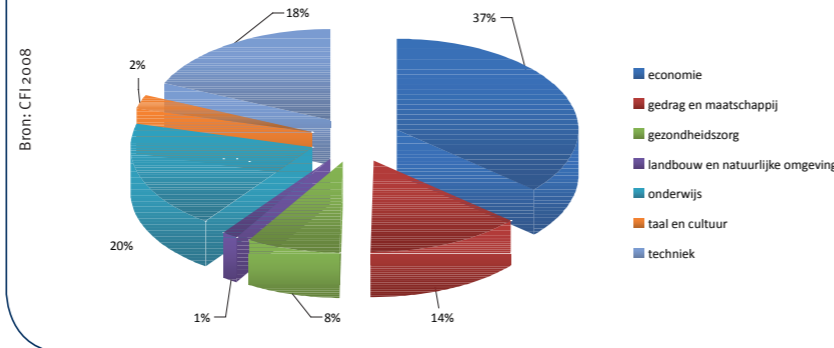
Technische bedrijven uit de omgeving gaan gastlessen geven en studenten volgen ook lessen bij deze bedrijven. Ook voor de jacht- en scheepsbouw willen we zoiets gaan ontwikkelen', aldus Westerbeek. 'Waar mogelijk zal hier ook een baangarantie bijhoren. Via de scholingspool MetaalTalent kunnen jongeren werkend leren, om daarmee ook jongeren die gelijk geld willen verdienen aan te spreken.'

> Hbo propedeuse studiekeuze jongeren uit Noordwest-Holland

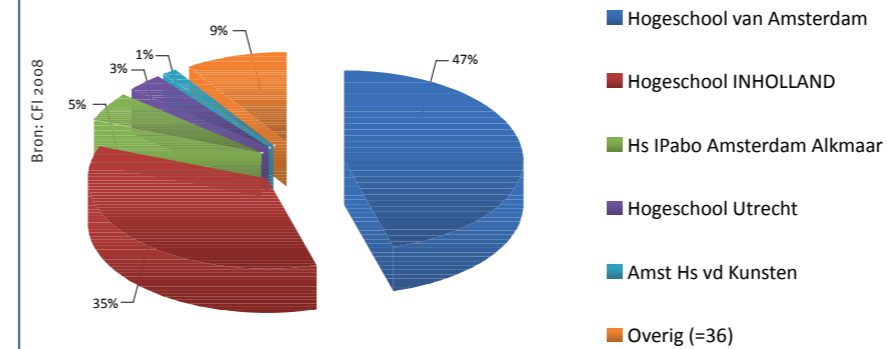
7.065 jongeren die wonen in Noordwest-Holland zitten op één of andere hbo-instelling in het eerste propedeusejaar. De vooropleiding van deze propedeuse studenten is verdeeld: 53% komt van de havo en 31% komt vanuit het mbo.

Van de 7.065 jongeren die wonen in Noordwest-Holland en op één of andere hbo-instelling in het eerste propedeusejaar zitten, volgt 37% een economische opleiding en 19% een technische.

NWH'se hbo propedeuse studenten naar studierichting 2008

NWH'se propedeuse studenten naar hbo instelling 2008

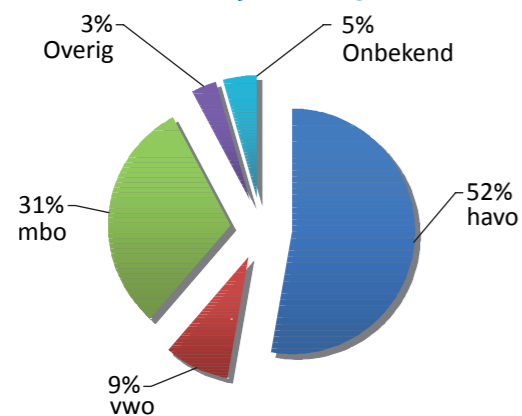
> Waar volgen jongeren uit Noordwest-Holland een hbo-opleiding

Van de 7.065 jongeren die wonen in Noordwest-Holland en in hun hbo-propedeusejaar zitten, volgt 46% zijn propedeuse bij de Hogeschool van Amsterdam, 9% van deze jongeren kiezen 36 overige hogescholen.

In totaal volgen 13.996 jongeren uit Noordwest-Holland een hbo-opleiding. Ongeacht het leerjaar. Daarvan volgt 43% deze aan de Hogeschool van Amsterdam. 35% kiest voor INHolland.

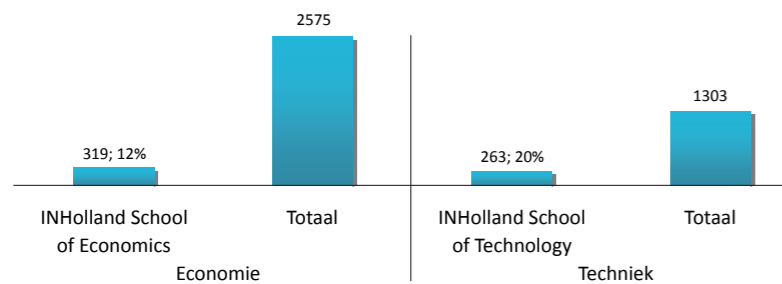
NWH'se propedeuse studenten 2008 vooropleiding

Bron: CFI 2008

Verleidingskracht INHolland Alkmaar op NWH'se propedeuse studenten 2008

Bron: CFI 2008

> Hbo verleidingskracht INHolland Alkmaar

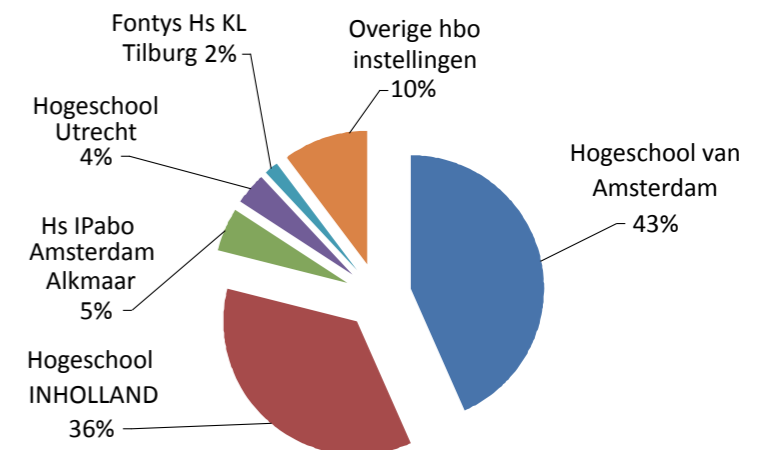
Van de 7.065 jongeren die wonen in Noordwest-Holland en die zitten op één of andere hbo-instelling in het eerste propedeusejaar, volgt 37% (2.575) een economische hbo-opleiding. INHolland School of Economics weet er daarvan 319 in 2008 te verleiden.

Van de 7.065 jongeren die wonen in Noordwest-Holland en die zitten op één of andere hbo-instelling in het eerste propedeusejaar, volgt 19% (1.303) een technische hbo-opleiding. INHolland School of Technology weet er daarvan 263 in 2008 te verleiden.

Hbo-studenten alle leerjaren uit Noordwest-Holland hbo-instelling 2008

Bron: CFI 2008

VRIJETIJDINDUSTRIE

Totaal aanbod mbo-opleidingen
Vrijtijdsindustrie NL

Groen & Gras

- Assistent natuur en leefomgeving mbo 1
- Medewerker Buitenruimte 2
- Vakbekwaam medewerker groenvoorziening mbo 3
- Vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer mbo 3
- Vakbekwaam medewerker land, water en milieu mbo 3
- Milieufunctionaris mbo 4
- Toezichthouder Milieu en Ruimte mbo 4

Tenten & Trekpleisters

- Medewerker Recreatiebedrijf mbo 2
- Vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf mbo 3
- Manager natuur en recreatie mbo 4
- Leisure & Hospitality assistant mbo 3
- Leisure & Hospitality host mbo 3
- Leisure & Hospitality executive mbo 4

Stappen & Snacken

- Horeca assistent mbo 1
- Gastheer/gastvrouw mbo 2
- Zelfstandig gastheer/gastvrouw mbo 3
- Barman/barvrouw mbo 3
- Leidinggevende bediening mbo 4
- Manager/Ondernemer Bar/Café mbo 4
- Medewerker fastservice mbo 2
- 1e medewerker fastservice mbo 3
- Bedrijfsleider fastservice mbo 4

Zee & Zwemmen

- Medewerker watersportindustrie mbo 2
- Allround medewerker watersportindustrie mbo 3
- Meewerkend voorman watersportindustrie mbo 4
- Aqua & Leisure assistant mbo 2
- Aqua & Leisure host mbo 3
- Aqua & Leisure executive mbo 4

Gapen & Gidsen

- Receptionist mbo 3
- Informatiemedewerker mbo 3
- Frontofficemanager mbo 4
- Manager/Ondernemer Horeca

Bron: coördinatiepunt 2009; kwalificaties mbo 2009

AGRIBUSINESS

Totaal aanbod mbo-opleidingen Agribusiness NL

'Boeren' met Bollen & Bladgroente

- Assistent plantenteelt mbo 1
- Medewerker Binnenteelt mbo 2
- Medewerker Buitenteelt mbo 2
- Vakbekwaam medewerker Binnenteelt mbo 3
- Vakbekwaam medewerker Buitenteelt mbo 3
- Manager Binnenteelt mbo 4
- Manager Buitenteelt mbo 4

Versproductie

- Assistent voedingsindustrie mbo 1
- Assistent operator mbo 1
- Voedingsoperator mbo 2
- Allround voedingsoperator mbo 3

- Operator C mbo 4
- Productiemedewerker versindustrie mbo 2
- Productievakkraacht mbo 3
- Meewerkend voorman versindustrie mbo 3
- Productieleider versindustrie mbo 4

'Boeren' met beesten

- Medewerker diervozorging mbo 2
- Diervozorger Melkvee mbo 3
- Melkveehouder mbo 4
- Diervozorger Hokdieren mbo 3
- Dierenhouder Hokdieren mbo 4
- Diervozorger Graasdieren mbo 3
- Dierenhouder Graasdieren mbo 4
- Manager diervozorging mbo 4
- Rundveepedicure mbo 3

'Boeren' met Big Stuff

- Medewerker Gemechaniseerd loonbedrijf mbo 2
- Vakbekwaam Medewerker Gemechaniseerd loonbedrijf mbo 3
- Manager Gemechaniseerd loonbedrijf mbo 4

Voeding

- Kwaliteitscoördinator voeding mbo 4
- Manager voeding mbo 4
- Voedingsspecialist mbo 4

Bron: coördinatiepunt 2009; kwalificaties mbo 2009.

Jan Schaar, sectordirecteur Horizon College

Opleiding op basis van competenties

Sectordirecteur Jan Schaar van het Horizon College vindt dat de algemene relatie tussen het mbo-onderwijs en het bedrijfsleven behoorlijk geborgd is. 'Onze opleidingen zijn op de praktijk gericht. Het examenprogramma wordt dan ook landelijk vastgesteld door onze sociale partners. Deze komen uit onderwijsinstellingen, kenniscentra en het bedrijfsleven. De laatste vijf jaar is het mbo competentiegericht vormgegeven: landelijk zijn 25 competenties vastgesteld waarover de leerlingen moeten beschikken. Deze competenties zijn gericht op kennis, vaardigheden en houding', aldus Schaar.

Nauwe band met het bedrijfsleven

Om voor een goede aansluiting op de arbeidsmarkt te zorgen, onderhouden de opleidingen aan het Horizon College nauwe banden met het bedrijfsleven. 'Onze leerlingen lopen veel stage: zo'n 30 tot 45% van het curriculum voor volledig dagonderwijs en 70-80% voor de zogenaamde leren & werken opleidingen. Tijdens het stagelopen verrichten de leerlingen werkzaamheden, maar worden zij ook opgeleid. Het stagebedrijf heeft dan ook een opleidingsverplichting en wordt hier op geaccrediteerd door een landelijk kenniscentrum. De leerbedrijven van werkend lerende studenten krijgen eenzelfde keuring. Daarnaast hebben bijna alle opleidingen een bedrijfsadviescommissie, bestaande uit mensen uit het bedrijfsleven en de opleidingsmanager. Deze commissie adviseert over het aanbod, de inhoud en kwaliteit van de opleiding', legt Jan Schaar uit.

Verbeteringen in contacten

'Het Horizon College heeft goede contacten met bedrijven in de regio, maar dit kan altijd beter', vindt Jan Schaar. En hij weet al hoe: 'Wij moeten de bedrijven nog beter informeren over de werkzaamheden van de leerlingen en onze verwachtingen daarbij. Ook is onze terugkoppeling naar de bedrijven van de behaalde resultaten van de leerling niet optimaal.' Vanuit de bedrijven krijgt Schaar graag meer informatie over de orderportefeuille en de geplande werkzaamheden. 'Als we weten wat bedrijven gaan doen, kunnen wij onze leerlingen beter plaatsen. Gaat een bepaald bedrijf volgende maand kozijnen stellen, dan zoeken wij een student die dat wil leren.'

Verwachtingspatroon bedrijfslevensoms te hoog

'Gemiddeld heeft een afgestudeerde mbo'er binnen drie maanden tot een half jaar een baan', stelt Jan Schaar. 'Na de opleiding heeft de mbo'er de status van beginnend beroepsbeoefenaar. Veel studenten krijgen een baan op hun stageadres aangeboden. In dat geval weten beide partijen wat ze aan elkaar hebben. Kennen de partijen elkaar nog niet, dan liggen de verwachtingen van het bedrijf wel eens hoger. De student heeft voldoende kennis en vaardigheden, maar is nog niet gewend aan het tempo van het bedrijfsleven. Het is belangrijk dat bedrijven daar rekening mee houden.'

In de buurt blijven

Het Horizon College onderneemt geen acties om zijn leerlingen in de regio te hou-

den. 'Dat is niet nodig, want 70 tot 90% van de mbo'ers geeft hier zelf de voorkeur aan', legt Jan Schaar uit. 'Hbo- en wo-studenten zijn veel mobieler en laten meerdere motieven meespelen bij hun keuzes. Mbo'ers zoeken het liever dicht bij huis. Ook stages lopen zij het liefst in de directe omgeving.'

Golfbeweging in de vraag

Jan Schaar: 'Om de tien jaar zie je een golfbeweging in de wens van het bedrijfsleven. De ene periode vraagt men meer algemene kennis en de periode erna ligt de nadruk weer op de vakkennis. Wij bieden nu een verantwoorde mix tussen vaardigheden, kennis en beroepshouding en zijn daar tevreden mee. We kunnen goed inspelen op de veranderende vraag door in de genoemde mix accenten leggen op bepaalde aspecten.' Hoewel hij tevreden is met de invulling van de opleidingen ziet Schaar mogelijkheden tot aanvulling. 'Kleinere bedrijven krijgen steeds vaker internationale contacten. Met onze opleidingen kunnen we daarop inspelen door meer aandacht te besteden aan talen en cultuurverschillen. Om te kijken of hier vraag naar is, wil ik dit idee met bedrijven bespreken.'

Verandering door de economie

Volgens Jan Schaar heeft de economische recessie weinig tot geen invloed op het totaal aantal aanmeldingen voor het Horizon College. 'Maar wel op de lesvorm', zegt Schaar. 'Het schooljaar 2009/2010 hadden we duidelijk meer inschrijvingen voor het dagonderwijs dan voor de leren & werktrajecten, doordat minder leerlingen een arbeidsovereenkomst konden krijgen

'We moeten bedrijven nog beter informeren'

met een leerbedrijf. Voor het leren & werktraject moet een leerling minimaal 24 uur per week werken, maar door de afname

in werkgelegenheid kregen velen dit niet voor elkaar. Gelukkig kunnen de leerlingen dan nog altijd kiezen om de studie in een

volledig dagverband te volgen.'

Aanzet tot een actieprogramma 2010-2014

	Herfst	Winter	Lente	Zomer
Jongeren/ouders	Arbeidsmarkt-Kansenwijzer Met deze opleidingen heb je in Noordwest-Holland gegarandeerd een baan. Vooral de techniek heeft dit in huis. De 40 koplopers zijn daarvan een voorbeeld.	Economische kracht NWH Uitdragen tijdens studien en beroepskeuze-activiteiten. Ophalen bij de partners welke activiteiten ondernomen kunnen worden voor de groepen jongeren, die op het punt staan een keuze te maken.	Leerbanen actieplan Wat is er? • Wat is er nodig? • Zorgen voor voldoende leerwerkbanen • Aansluiting bij plannen jeugdwerkloosheid	Van bijbaan naar leerbaan Toolbox met instrumentjes, waarmee jongere en ondernemer geholpen worden kansen te benutten, uitreiken bij diploma-uitreiking en bedrijvencontactdagen.
Thema	Succesvol in NWH Economic drivers. Topbedrijven per driver in beeld. Fysiek zoals op het Techno-event, virtueel of door bedrijfsbezoeken.	Werk in zicht Inzicht in werk Met de juiste opleiding altijd werk. Leer het werk in deze opleiding door bedrijfsbezoeken, snuffelstages vmbo.	Succesvol vervolg Versterk je zelf met een vervolgopleiding. Kenniscarrouzels organiseren op roc, samenwerkingsverband en hbo; meet and greet.	Carrière kick-off Begin je loopbaan met een zomerbaan bij een van NWH-top-bedrijven. Uitgave van een job-krant, beschikbaar op de opleiding.
Bedrijven	TOP-stages Investeer in de jeugd en uw bedrijf met een hbo-stagiair. Organiseren van speeddates, waarbij de aankomende talenten (=studenten) zich presenteren aan het bedrijfsleven (omgekeerde speeddate).	U wenst Formuleer uw scholingsbehoefte. Digitaal onderzoek naar de scholingsbehoefte van bedrijven langs de 4 economische drivers.	U biedt Creëer stageplaatsen en meld ze bij het centrale meldpunt (Stagekamer Noordwest-Holland).	Van leerbedrijf naar topbedrijf Versterk uw bedrijf met zomerbanen/leerbanen voor topstudenten. Landelijke werving van topstudenten voor Noordwest-Holland, waarbij het zomers leven (zon, zee, strand en stappen) de trekker is.
Onderwijs	Optimaal door Scholen rusten leerlingen maximaal toe voor vervolgopleiding/werk door bedrijven meer te betrekken bij het onderwijs. Oktober=kennismaand benutten voor uitwisseling en voorlichting.	Wij beantwoorden Scholen stemmen assortiment af op scholingsbehoefte bedrijven (w.o. leisure). Starten van nieuwe opleidingen, waaronder Associate Degree-programma's.	Wij vragen Scholen vragen bedrijven om leerwerkbanen voor nieuwe leerlingen. Via het portal Stagekamer maken scholen hun behoefte aan stage en leerbanen kenbaar.	24/7/12 Scholen zijn het hele jaar open om jongeren in te schrijven in het kader van de bestrijding jeugdwerkloosheid. Vooronderzoek oprichting Talent@academy, het multimediale online beroepscollege.

Dit bidboek is opgesteld door de Kamer van koophandel Noordwest-Holland

in samenwerking met

Hogeschool **INHOLLAND** Alkmaar

Kamer van Koophandel Noordwest-Holland
Postbus 63, 1800 AB Alkmaar
(072) 519 57 57
www.kvk.nl/mijnregio